

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in veljá po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLII.

V Ljubljani, 22. listopada 1889.

List 47.

JAKOB,

po usmiljenji božjem in apostolskega sedeža
milosti

knezoškof Ljubljanski,

*vsem vernim svoje škofije pozdrav in blagoslov od Gosp. oca
in Zveličarja našega Jezusa Kristusa!*

(Konec.)

Do vas, kerščanski stariši! imam pa še posebno prošnjo. V začetku tega svojega pisanja sem vam rekel, kako je bil s početka nesrečni Giordano-Bruno zapeljan na krivo pot. S tem, da je pal v roke prostožidarjem in nesramnim zasmehovalcem. Brez takih ljudi tudi dandanes ni, in zato resna moja prošnja do vas, stariši, kakor tudi do vas vseh, ki bodisi stalno, bodisi le začasno zastopate njihovo mesto pri mladini: Čujte nad mladino, ki vam je izročena; glejte, s kom občuje; glejte iz kakšnih knjig in spisov zajema svojo duševno hrano; čujte, da se ne priplazi pod blestečo zunanjostjo in pod krinko prijateljstva smertni hrup v njihove duše in se ne pogubé za čas in za večnost! Če božji Izveličar o onih, ki mladino pohujšajo in razdirajo njih vero v Kristusa in tedaj tudi vero v njegovo cerkev, s strašno resnobo pravi, da bi jim bilo bolje, da bi se jim navezal mlinski kamen na vrat in bi se potopili v globočino morja: kaj menite, kakšna bi morala biti kedaj vaša osoda, če bi prihajalo pohujšanje od vas samih, ki ste poklicani za varuhe mladini, ali ko bi mirno gledali, da bi drugi sikali v njihova serca strup svojega sovraštva do vere in duhovščine — in to tu pod odejo učenosti, tam pod ogrinjalom mičnega berila: tu z veljavo vednostne resnobe,

tam z zasmehovanjem in pikanjem; tu s pisano besedo, tam z gledališčinimi predstavami!

Velik zločin, kakor ste videli, zgodil se je v Rimu: zločin proti Bogu in veri, proti Kristusu in njegovemu maziljencu, proti cerkvi in papežu. Giordano-Brunov spomenik v Rimu je v pravem pomenu besede gnjusoba razdejanja na svetem mestu, ki naj pomaga razdejati vero, s tem gospodu Bogu častilce odvracati in tako nebesa same prazniti in pustošiti. Najprej taji razodeto, kerščansko vero, brez katere ni mogoče Bogu dopasti in v nebesa priti, ter skuša s poveljevanjem in proslavljanjem tega tajeja enake misli razširjati tudi pri družih. — Proti takemu zločinu ne smemo biti merzli in vnečarni, temveč, kakor ta kliče Boga na maščevanje, tako morajo nasprotno naše molitve klicati odpuščanje in usmiljenje; razžaljenje z one strani moramo skušati popraviti s zadoščanjem od svoje strani. Naporom za pekel maramo nasproti postaviti napore za nebesa. Če skušajo oni zapeljavati in pogubljati, moramo mi skušati rešiti in ohraniti. S tem, da si prizadevamo poravnati, kar drugi zagreše, moramo pokazati, da razumemo Jezusa Kristusa in njegovo delo na zemlji. Saj je Jezus Kristus zato prišel na svet, da bi za nas zadostil, nas spravil z Bogom ter nam zaslužil potrebne milosti. In če v nas živi in deluje duh Jezusa Kristusa, moramo zato tudi mi v enakem duhu delovati: moramo torej zlasti za svoje grehe in grehe svojega bližnjega zadostovati z deli pobožnosti in pokore.

V ta namen, dragi moji! hočemo zadnjo nedeljo v oktobru (27. imen. mes.)* po celi škofiji,

*) Zarad celote in zgodovinskega poména naj sledi tudi naslednje, ki nima sicer več djanske veljave. Vr.

in sicer po vseh javnih duhovnijskih cerkvah, skupno moliti jedno uro pred izpostavljenim Najsvetejšim, da bomo Bogu zadostili in nadomestili; da izprosimo tavajočim v zmotah odpuščenja in spreobrnjenja, tistim pa, ki menijo, da stojé, milost, da ne padejo, temveč da vero, katero spoznavajo, kažejo tudi z deli v vsem svojem zasebnem in javnem življenju. Ta molitvena ura se smé obhajati tudi po družih cerkvah, v katerih se sv. Rešnje Telo redno hrani. Čč. gosp. cerkvenim predstojnikom se prepušča, določiti natančneje čas — ali dopoldne ali popoldne, ali obakrat. Med to uro molitve naj se moli „žalostni“ del sv. rožnega venca v spomin na to, kako globoka žalost se je s tem hudodelstvom napravila božjemu Sercu Jezusovemu in njegovi blaženi Materi. Farna maša naj se služi ta dan pred izpostavljenim Najsvetejšim in naj se vanjo, kakor tudi v vseh drugih mašah, po kolekti pro Papa vstavi tudi ona sub n. 10. inter orationes diversas. Po maši, pred blagoslovom z Najsvetejšim, naj se moli še „oče naš“ in „česčena si Marija“ v čast sv. Jožefu in sv. Mihaelu, katere častimo kot posebne patrone in branitelje sv. cerkve, in konečno navadna molitev za papeža.

Vas pa, dragi moji! prosim, da ta dan zraven tega tudi prav mnogoštevilno pristopite k sv. zakramentom. Ker kako bi mogli mi nadomestiti in zadostiti, izprositi odpuščenja, če bi bila naša lastna serca odvernjena od Boga po grehu? Dalje, kako bi mogli Bogu bolje zadostiti, kakor če z živo vero, s terdnim zaupanjem in detinsko ljubeznijo sprejmemo prav Tistega v svoje serce, kateremu so hoteli s poveličevanjem odpadnika odreči vero, odpovedati upanje in odtegniti ljubezen? In slednjič, kaj bi moglo storiti naše zadoščevanje Bogu dopadljivejše, kakor če se zjediniimo z Jagnjetom božjim, ki odjemlje grehe sveta? In zato prosim še jedenkrat: Prejmite o tej priliki prav obilno in vredno zakramente svete pokore in sv. Rešnjega Telesa.

Blagoslov vsemogočnega Boga, Očeta, Sina in sv. Duha, pridi nad vas in ostani vsikdar pri vas. Amen.

Ljubljana, dné 26. septembra 1889.

† J A C O B ,
knezoškof.

Opomnja. Iz tega pastirskega pisanja naj se vsekako papežev nagovor vernim v celoti prečita. Seveda ga bode treba primerno pojasnjevati, zato je pristavljeno pastirsko pismo. Prepušča se pa čč. gospodom, čitati tudi celi pastirski list. Za vse slučaje pa naj se berilo tako uredi, da bode končano v nedeljo pred zaukazano pobožnostjo. V nedeljo pa, ko se bode molilo pred Najsvetejšim, naj se napravi priliki primeren govor.

Imejte usmiljenje z rokodelskimi učenci.

Poznal sem dečka redke spretnosti. Ni bilo skoro kaj ljubeznjivšega, kot ta otrok v naj prvih cvetnih letih, obdarovan z blagimi zmožnostmi in lepimi lastnostmi. Tudi je bil naj mlajši milček svoje matere, ki ga je kot mali serček zelo rada imela. Vendar za šolstvo ni imel kaj veselja, dasiravno se mu je hotelo že v začetnih učilnicah pisateljem biti! Vse bi bil poskusil, nič doveršil. Imel je pa ta mladenček neko kal v sebi, ki bi bila utegnula pozneje biti njegova nesreča in dušni pogin. Zato, mislim, je kot obertni učenec, prav po božji previdnosti, jél bolehati in je zgodaj svojim domačim, kakor tudi mnogim že pridobljenim prijateljem slovó dal. Tako, upam, se je umaknil breznu, ki se mu je odpiralo, ako bi bil dalje živel. K smerti se je skerbno pripravljaval in prav lepo je umerl. V bolezni se mu je zdelo, da ima neko prikazen ali sicer blago navdanje, ter je dobil prepričanje, kako posebno dobro je rožni venec moliti. To molitev je v bolezni domačim prav posebno in večkrat priporočal. Po smerti se je našlo v njegovi že precej obilni knjigarni kaj, kar ni bilo zanj; naročeval si je marsikaj knjig, še celo v bolezni, ki bi bile odveč za njegovo dobo.

Ta mladenec mi je prihajal na misel, ko sem imel namen zapisati nekatere verstice o rokodelskih dečkih, zlasti kakor so po mestih, večkrat sami sebi prepuščeni, posebno kar tiče moralno odgojo. Ne le pri nas, ampak po vsih krajih človekoljubi tožijo, kako slabo so rokodelski dečki pogosto oskerbljevani, kar tiče duhovno odgojo. V naj več slučajih, pravi kratek spisak v „Norbertusblattu“ 1. nov., si mora učenec sam iskati stanovanja. Starši so mu že umerli, ali pa si iščejo kruha križem svet. Pa tudi če je učenec v mojstrovih hiši, je njegovo stanje velikrat silo žalostno. Fant se ne šteje k mojstrovim družini, nima pri nji pristopa. O večerih in ob nedeljah se potika po mestnih ulicah, zbere se jih cele trope, letajo, kričijo, ljudi begajo in marsiktere zanikarnosti počenjajo. O večerih gredó med šumom iz večerne šole, večkrat švigajo kletvinje iz ust, smodke žaré med zobmi. Kaj se vse v tacih družčinah naučé, je prežalostno, da bi se na drobno popisovalo. Naj boljši deček, ki pride z dežele, je večkrat v kratkem na duši in na telesu popačen, včasi tako, da je mojstru samemu velika nadlega. Slišal sem o pobih, ki so postali tako prederzni, da z naj bolj zdravimi jedmi niso bili več zadovoljni in se šuntali med seboj. Ne jesti, ako se jim da kaka močnata jed.

Rokodelski učenci, pravi omenjeni list, kar se zanikarnosti ne naučé na ulicah, se pa velikrat še huje izurijo v delavnicah. Nahajajo se pomočniki, včasi še tudi mojstri, katerim je to veselje in kratek čas, da na vse kriplje iščejo tisto mervo vere in čednosti, kar je mladenči seboj prinesó, v njih zamoriti in čisto zatreti. Vsa čast, se vé, pa pomočnikom in mojstrom, ki se po kerščansko obnašajo! Pred malo leti je zoper boljši svet nekega prijatelja oče svojega sina iz Lj. peljal v Gr. in ga oddal pri mojstru, kateri mu je v nedeljo, ko je dobri deček hotel iti k božji službi, zaničljivo rekel: „Pojdi tu bližej v protestanško cerkev, — sej je vse eno!“ Se vé, da je bilo še marsikaj družih neprilik. Deček je bil v tem umniši od očeta in je lačen, razdjan, ves zdelan več dni daleč domú prikoral. Koliko pre-

klinjanja, bogokletstva, umazanega govorjenja morajo ubogi dečki po marsikterih delavnicah slišati, pravi omenjeni list, tega ni popisati. Zraven tega je pa prav veliko mojstrov, ki se izgovarjajo, da jim dečki morajo ob nedeljah dopoldne po delavnicah pospravljati, in jih v cerkev ne pustijo. In če po večih mestih, kjer so ss. maše še pozneje, mašo komaj še vjamejo, jim je še težej čas dobiti za spoved sv. obhajilo, kar je vendar potrebno in dolžnost.

Kadar so pa dečki toliko sprideni, da ne prajajo več za sv. mašo, spoved in obhajilo, cerkve in duhovnov več ne spoštujejo; potem se tudi umikajo kerščanskemu poduku pri katehetih ob nedeljah in praznikih. Še hujše je, ako rokodelski, obertniški, tergovski učenci tacega poduka v kerščanskem nauku še celo nimajo. Govorilo se je te dni za gotovo, da v naši realki so neke nedeljske šole za učence, ki se podučujejo v družih tvarinah, poduka v kerščanskem nauku pa celo nič nimajo. Kakošne nasledke mora to imeti! Skerbite mladini za verski poduk! Kdo take uboge mladenče nadzoruje, če hodijo k sv. maši, če opravljajo spoved in sv. Obhajilo, ali ne? ... Mojstri, starši, predstojniki mladine bi morali premisliti, da sami sebi naj večji kvar delajo, ako se učenci lepo, kerščansko ne odgojajo. Dan na dan namreč beremo v časopisih, kako velikanske izmikanja, tatvine, goljufije, nezvestobe se godijo po ra nih služabnikih, opravniki, oskerbniki itd. Od kod je to? Ali ne od tod, ker goljufi, nezvestneži, tatovi, roparji vestí in vere nimajo? Kdor je podučen in vé, prepričan, da tatovi, goljufi, roparji bodo od večnega Sodnika ostro sojeni, zaverženi, pogubljeni; ne bo tacih hudobij počenjal.

Ali ni mazila zoper take rane? Omenjeni list pravi, da je. Med drugim. Vojaški škof dr. Gruša na Dunaju kot veliki predsednik vsih družb rokodelskih pomočnikov, posamezni predsedniki teh družb po mestih — v Ljubljani prečast. g. profesor Gnezda — vlivajo že leta in leta mazilo v rane, pa tega mazila je treba poiskati, se ga poslužiti. To so družbe rokodelskih pomočnikov, so pa tudi zbiranja rokodelskih učencev ob nedeljah, so šole mestnih katehetov itd. Mojstri, starši, predstojniki itd. naj tedaj skerbé, da vsa mladina hodi k poduku v kerščanskem nauku, k ss. zakramentom. Skerbijo naj, da dečki ne bodo imeli slabih zgledov po delavnicah, da se ne bodo o večerih okrog potikali. Imejte tedaj usmiljenje z rokodelskimi, obertnimi, tergovskimi učenci, in kdor koli kaj more, naj pomaga, da se mladina lepo odgoja. To je misijon misijonov — zlasti po mestih čez vse potreben!

Spominski glasi

povodom inštalacije preč. g. Jak. Vincentini-ja za župnika na Vogerskem pri Gorici.

(24. nov. 1889.)

Mladenči čversti mlajev nasadite,
Ročice pridne vse ganite se;
Device urno venčikepletite,
Naj bodo pota vse okinčane!
Hiteti vidim goste ponosite,
In odvserod mi pražnja truma vre;
Trijančajte, oznanjajte zvonovi,
Da danes se udómi župnik novi!

Popotnik tamo kraj potoka
Počije truden sred cvetic;
Poživlja njega hladna loka,
Že diha zopet jasnih lic;
Spomládni dan je, pot ga vabi.
Premilo ptica peva z vej:
Popotnik čili zopet zgrabi
Mi palico in gre naprej.

Podoba ta je Tvoja slika.
Zadeva Tebe pesem ta,
Oj župnik srečni, nova dika,
Pozdravim te popotnika!
Glej, ena pot je že končana,
In drugo pot si zdaj začel,
Od zgoraj Tebi je izbrana,
Ko nálog Tvojih lepih dél.

In kadar v pótu delovanja
Boš trudil se, naš novi svat,
Oserčevala blaga djanja
Bo rajska truma čestokrat;
Usúšene solzé človeške,
Ko dragi biseri svitlé,
Sladile bojo trude težke,
Ko zvezdice svetile v Té.

Proslave vence in lovore,
Izjave céne naših dni,
Posvetni hrup, zlatá tovore
Lahko pogrešal bodeš Ti.
Ti bistro zreš v svetá razmére,
Ti tuj je červ, ki grize, jé;
Sladkost Ti je uteha vére,
Odkrito triplje Ti sercé.

Naprej tako in zdrav ostani,
Naj sije Ti cvetlični rog,*
Le jasno čelo si ohrani,
In tvoja bramba bodi — Bog!
Prav dolgo na duhovni njivi
Ti delaj vspešno grehu v kvar...
Kozarci kvišku! Župnik živi!
Veselje vnidi v kolobar!

Fr. Mestaselec Goriški.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Zagreb (Strosmajer in sv. Oče. Solovjevova knjiga o edinosti sv. Cerkve pred Leonom XIII.) Prezvzišeni škof Strosmajer poslal je dva iztisa svoje okrožnice o proslavljanji Gjordana Bruna kardinalu tajniku Rampollu, da naj enega izročí sv. Očetu in s tem vred tudi delo Rusa Solovjeva: „*La Russie et l'Eglise unicerselle*.“ Kardinal Rampolla je v prav prijaznem pismu Strosmajerju odgovoril, da je sam encikliko z dopadljivostjo prebral in da mu tudi sv. Oče sporočujejo zasluženó hvalo za posebno skerb, ker svojim vernikom opomine in ukaze S. Stola v encikliah hpriporočuje, in pa da šiba stare in nove krivice, ki se godijo zoper rimski Stol. „Sanctitas Sua meritas Tibi laudes prae-

* Cornu copiae. Füllhorn, je podoba sreče.

buit ob peculiarem curam, qua tuis fidelibus monita et praecepta, quae traduntur in pontificiis encyclicis, commendat et S. Sedem a veteribus et novis injuriis vindicas."

O Solovievovem delu poroča kardinal, da so ga sv. Oče sprejeli s posebnim veseljem, učenost in zmožnost pisateljevo so občudovali in razodeli goreče želje, da ko spozná, kako potrebna je edinost v Cerkvi, naj bi ga razsvitlila nebeška luč ter prej ko prej prestopi v pravi ovčnjak Kristusov. Zahvalujejo se sv. Oče za darovano delo in prosijo v molitvah Boga, da bi se ves slovanski narod vernil v središče edinosti, kar bi njemu in katoliški Cerkvi služilo v nezmerno veliko korist. "Oblatum quoque exemplar libri: „La Russie et l'Eglise universelle" a Vladimiro Soloviev conscripti, augustus Pontifex perlibenter exceperit, et quae de hoc opere accurate et fuso calamo scribis auditis, ingenium auctoris miratus ardentia promit vota, ut qui adeo necessitatem unitatis in Ecclesia agnoscit divino tactus lumine ad verum Christi ovile pertransire quantocius valeat. Interim ut ei de oblato exemplari gratias referas Sanctitas Sua cupit, effusas ad Deum emittens preces, ut tota slavica gens ad centrum unitatis redeat, quo et sibi et Ecclesiae Catholicae mirum in modum prodesset."

Iz Bosne (O gerških razkolnikih.) Gosp. dopisnik pojasnuje, da po bosanski šegi se odpadnik k razkolništvu nekako od bošnjakov loči. kakor se po nekaki primeri poturčenec loči od bošnjakov ali hervatov in se ne imenuje več hervat itd., ampak sploh le „serb, serbin“, kakor bi se odpovedal svoji narodnosti ali kakor bi ga narod izmed sebe ločil. Podobno bi bili ločeni tudi Podražani, kateri bi odpadli od vere svojih bratov Kranjcev. Piše tako-le:

Nekaj časa že šumi po liberalnih in judovskih časnikih ime male občine na Kranjskem z imenom Podraga. Premnogi iz vas nikdar niso slišali tega imena; no, ko se pa ravná proti katoličanstvu, pa prostomišljakom in judom nikoli ni žal za trud in troške ter po tanko opisujejo Podrago in njeno prebivalstvo, kot čisto liberalno prikazen. Ubogi Podražani, gotovo ljudje dobrega in blazega serca, kakor so Slovenci v obče narod leponraven in blag (kteri namreč niso od tuje „kulture“ oglojeni in ostrupljeni; Vr.), pustili so brezbožnim, da jih mamijo, ne videč pa, kam jih vodijo. Toda ako Bog dá, to se jim ne bo posrečilo!

Kakošen namen pa imajo nasprotniki? Ne druzega, kakor iz serca izpuliti rodu pravo, edinozveličavno katoliško vero. Pri nas južnih Slovencih je ta reč tako-le: Oni, kateri je zapustil katoliško vero in postal gerške vere, ta makar bil je ne vém kakošne narodnosti, poprašaj ga, kaj je on? in odgovoril ti bo: „ja sam Serbin!“ Ideš li dalje ter ga počneš prašati: zašto on velj, da je „Srbin“, odgovoril ti bo: „Srbske sam vjere, pa moram biti Srbin.“ Na Hervaškem kateri koli Hervat je postal gerške vere, kar precej se njegovi otroci ne imenujejo več Hervati, ampak Serbi. Da je dandanes na Hervaškem ljudj — in to ogromna večina, ki se imenujejo Hervati, — za to se ima zahvaliti edino le katoliški Cerkvi. Povsod dandanes to veljá, da kdor je gerške vere, mora biti „Serbin“, kajti Serbin pomeni ravno to, kakor gerško-iztočnjak, in gerško-iztočnjak to isto, kar Serbin.

Vsled tega, ako bi na kakem kraju na Kranjskem bilo ljudi, kateri bi po nespameti in v svojo pogubo postali gerške vere, ako tudi v tem kraju poprej nikoli ni bilo serba, ampak čisti Slovenci; oni kateri so postali gerške vere, bili bi „serbi“ zarad razkolne vere, če tudi niso bili „serbi“, in niso. Pomni tedaj, slovenski narod! Ako te zviti ljudje nagovarjajo, da zapusti katoliško in sprejmi gerško vero, s tem te hočejo ogoljufati ne le za pravo vero, temuč ločiti te hočejo tudi od tvojih bratov Kranjcev in Slovencev. Že na Hervaškem so tako imenovani „vlahi“, to je, gerški razkolniki, nekaka posebna „kasta“; koliko bolj bi bilo to na Slovenskem.

(Kako je to tudi nevarno za avstrijski patriotizem, spriča to, da n. pr. v Bosni zlasti razkolniki bolj pogosto kažejo sočutje za Rusijo, turčini pa za Turčijo; najbolj zvesti in stanovitni so katoličani. Dalje nasl.)

Peš-potovanje z Juga skoz Slovenijo v Rim.

(Dalje.) Že omenjena cerkev in samostan na mestu križanja in mučeniške smerti na križu sv. ap. Petra stoji ob desnem bregu reke Tibere, na podolgovatem griču Janikulu. Iz spodnje kapele ide se po stopnicah v gornjo kapelo, v tej stoji oltar ravno nad jamo, v doljni kapeli, v kateri je stal križ, na katerem je sv. ap. Peter umerl.

V cerkvi je glavni oltar pri začetku prezbiterije; v koncu prezbiterije nad redovnim, cerkvenim korom za oltarjem je krasna, veleumetno in ginljivo napravljena slika, ki predstavlja postavljenje križa pokoncu, z na križ prbitim in z glavo navdol visečo sv. ap. Petrom.

Pred cerkvijo je mala ravnica, s ktere je velekrasen razgled na mesto Rim in njegove vzhodnje in južne lepe in veličastne okolice. Raz tega grička Janikula, pred cerkvijo smerti sv. ap. Petra, je naj lepši in naj zanimivši prizor večnega mesta.

Poleg svetišča, polagano navzdol nagnjeno, so velelepi in umetni občinski vertovi. Kmalo se dojde do znamenitega velikanskega vira. Voda v ogromni množini z velikim šumenjem buči iz umetno napravljene skalovja in se malemu vodopadu, v razdelkih, jednako vliva v prijetno jezerce, obrobljeno z umetno marmorno obgrajo. Ti izvirk dobivajo vodo po vodovodu od gore „Monte rosso“ imenovane, ki je mnogo milj od Rima proti severo-zapadu.

Pod gričem Janikulom se razprostira oddelek mesta Rima Leonina, Leonovo mesto imenovano. Južni oddelek Leonovega mesta se imenuje Trastevere. Gredé po potu od omenjenega izvirka med krasnimi vertovi ob bregu se dojde v Trastevere. V sredini tega oddelka stoji staroslavna in velečastita bazilika ali cerkev sv. Cecilije, device in marternice.

Ta bazilika in okrog nje veliki nunski samostan je nekdanja palača imenitne rimljanke sv. Cecilije in nje moža sv. Valerijana mart. Živela sta deviško v zakonskem braku. Cerkev delijo lepi stari marmorni stebrovi v tri ladije; nad stranskima ladijama so nunski kori. Velelepa prezbiterija je visoko vzvišena, sredi nje dragoceni in umetni marmorni oltar, pod njim grob iz ostanki sv. Cecilije. Spredaj pred grobom v veličastni in velekrasni vdolbini leži umetni marmorni kip sv. Cecilije v onem položaju, kakor se je nahajala v času, ko je bila ob glavo dejana. Pod prezbiterijo so kripta in katakombe; tu so ss. trupla sv. Valerijana, njegovega brata in 900 ss. marternikov,

še vsi zazidani v stenah katakombnih hodišč. V teh katakombah je starodavni lepi oltar, na katerem se je presveta daritev sv. maše opravljala o časih preganjanja kristjanov, in se še sedaj opravlja. Na krasni pregraji visoke prezbiterije in okolo groba sv. marternice mnogobrojno luči gori v zlatih in srebrnih svetilkah. Po stenah cerkve in po nje stropu so umetne slike, ki predstavljajo življenje, mučenstvo, smert, pokop in nebeško veličastvo sv. Cecilije, nje ss. tovarišev in mnogo ss. marternikov iz njenega časa in okrožja. Desno od vhoda v baziliko je v stranski ladiji kapela, iz ktore ide se v kopeli domače, v palači svetih Cecilije in Valerijana; vodnjak in kopaljšča so še vse v nekdanjem stanu. Častita in prijetna je ta stara velelepa hiša Božja in sv. marternice Cecilije.

Prijetno, dobrodejno in nebeško milo je bivati o tej kapelici. V priprošnje priporočil sem ji naše cerkveno petje, njene društvenike, cecilijance, da bi pravo zadeli, pobožno, vzvišeno, častito in po pravi cerkveni glashi pevali.

Iz bazilike sv. Cecilije šla sva preko mosta na skaloviti otok sredi reke Tibere. Na tem otoku stoji delček mesta s tremi cerkvami; naj bolj znamenita je velelepa bazilika sv. apostola Bartolomeja, Jerneja. V tej cerkvi je veličastni grob ovega sv. apostola Kristusovega. Cerква, prijetne in vzvišene lepote, je razdeljena v tri ladije, vsaka ladija ima mnogo stopnic in vzvišeno prezbiterijo. Osobito veličastna je srednja velika prezbiterija s krasnim glavnim oltarjem v sredini, nad katerim čveteri umetni in lepi marmorni stebri nosijo velekrasni nebes, baldahin. Poleg bazilike je frančiškanski samostan; na tergu pred baziliko stoji častiti marmorni spomenik s čveterimi, iz belega marmorja umetno izdelanimi kipovi: Bl. Device Marije, sv. ap. Jerneja, sv. Frančiška Seraf. in sv. Antona Padovanskega. (Dalje nasl.)

Iz Torina, 30. okt. 1889. (Novi misijoni. Tisuče pridobljenih novih vernikov po Boskovih misijonarjih.) Pridni naslednik Don-Boskotov, mašnik don. Mihael Rua, je do svojih verlih pomočnikov in pomočnic obširnih misijonov dal spomina vreden razglas. Po prijaznem vvodu piše tako-le:

Modri in pregoreči papež Leon XIII so mi pred nekterimi mesci blagovolili naznaniti svojo željo, naj bi se družbica Salezijanov ob koncu tekočega leta ustanovila v mestu Bogotà, ki je stoljnica republike Kolumbije v južni Ameriki, da se napravi hiša za mladenče ter se odpira pot za oznanovanje evangelija med Indijani, ki še ne poznajo Boga in jim je neznan Jezus Kristus, naš Zveličar. Don-Rua se veselí, da imajo sv. Oče toliko zaupanje do Boskovih duhovnih sinov in hčér in naznanja, da se zbira družbica mašnikov, katehistov, učiteljev in rokodelcev, ki bojo odrinili v Kolumbijo.

O ravno tem času je dospelo v Torin nekaj misijonarjev, ki se že več lét potijo na evangelijskem polju v južni Ameriki. Ti predragi salezijanski tovarši iz daljnih krajev ameriškanih, zlasti iz Patagonije in Brazilije, so naznanili, da veliko tisuč duš je že pridobljenih Bogu, in da je potrebno ustanoviti novih misijonskih postaj, ter zopet poslati tje mašnikov in katehistov za najbolj obljudene kraje in pa med rodove po gojzdi. V imenu teh misijonarjev in njihovega apostoljskega vikarija Ms. Jan. Cagliera v Patagoniji in družih škofov po onih obširnih okrajinah

je sklenil Don-Rua zbrati tudi še drugo karavano Salezijancev in jih poslati v južno Ameriko, zlasti ker je prepričan, da s tem dela v duhu sv. Očeta Leona XIII in pokojnega gosp. Don-Boska. Pervega grudna (dec.) odrinejo na pot.

Obé družbi bodete šteli 45 oséb. Nekaj jih bo za mesto Bogotà; drugi kraji, kamor se bojo porazdelili, se imenujejo: Rosario di Santa Fè in Plata v argentinski republiki, — Chos-Malal in Roca v Patagoniji, Angeles v Chilé, Lorena v Braziliji — to so nova misijonišča; drugi grejo v pomoč misijonarjem Ekvadorskim, ki že omagujejo pri obilnem delu.

Ko je tedaj takó, pravi dalje, se ne bodete čudili, moji dragi pomočniki in pomočnice, ako zopet kličem v Vašo pomoč, ki je potrebna za potne troške, za obleko, svete posode, kar bo stalo dobrih 150,000 frankov... Dela se tukaj za osrečenje umnih stvari, ki so tako kakor mi poklicane k večnemu življenju; dela se za spoznanje našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je za nas kri in življenje dal; dela se za zveseljevanje sv. Cerkve z novimi otroci, civilno družbinstvo s spodobnimi družbeniki, nebesa z izvoljenimi... Po vabilu za pomoč spominja tudi, kolik dar je teh, ki vse zapustijo in grejo v daljne misijone. Pravi, da med drugimi se podá v prid ženskega misijona za odgojo deklic 12 Sester Marije Pomočnice. — Napis: D. Michele Rua, via Cottolengo, 32, Torino. Italia Sup.

V Jeruzalemu dne 29. oktobra 1889. Priserčni pozdrav v križani Ljubezni s presv. Kalvarije, slavnega Božjega groba in z verha Oljske gore! Predložim Vam zopet kratko naznanilo iz svete zemlje, prosim ponižno, sprejmite ga. Pred 14. dnevi sem Vam pismo poslal iz Jeruzalema, ako ste ga že prejeli? (Došlo. Vr.) Avstrijska pošta prejema liste le vsako sredo; vsako soboto jih pa razdaja, došle iz Avstrije. Vaš cenjeni list sem prejel in milostno pomoč 10 gld. Bog Vam stoterno plačaj in bl. D. Marija obilno poverni! Č. vr. vodja avstr. romarnice je z menoj prav dober postal in mi je podelil vseh 14 dni bivanje v romarnici. Neizrečeno dobroto sem pa našel v č. vr. patru Pavlinu, Slavencu iz Češkega, ki je spovednik v cerkvi Božjega groba. Kamor sam nisem mogel in smel dospeti in stopiti, me je on vodil in pristop dobil; mnoge razmere in reči pojasnil, mnogo novic jeruzalemskih in sv. zemlje povedal. Zdelo se mi je, da priprosti, ponižni in ljubeznjivi sv. oče Frančišek z menoj hodi. Katoliki, gerki, rusi, armenci razkolniki in mahomedanci ga verlo spoštujejo.

V poslednjem pismi od tod sem Vam nekoliko pisal svoje silne težave in terpljenja na potu od Jope do sem in nekaj dni tukaj. Gospod pravični in neskončno usmiljeni mi je podelil občutiti v duhu in na telesu neopisljivo svoje terpljenje, tuge, žalosti, zapuščenosti, rane in bolečine, smertne britkosti. Tako sem, osobito tri dni toliko dušno in telesno terpljenje imel, da ga dopovedati polno nisem v stanu. Lezel sem tako po ulicah jeruzalemskih, onih, po kterih je najsv. Gospod-Bog-človek nosil ranjen, razmesarjen, zaničevan in zasramovan, s ternjem kronan, prenapolnjen z dušnimi, serčnimi in telesnimi britkostmi težki križ. V smertnih težavah dospel sem na Kalvarijo. Tu zgrudil sem se na presv. tla, nikamor nisem mogel, po tri ure, dve, jedno, včasih pa še dalje umiral sem, bi djal, na Kalvariji, za stebrom prav blizo križanja, in kjer je Jezus 3 ure na križu

viseč umiral in umerl. Četrti dan so mi zginile bolečine in tuge. Ostalo pa je živo sočutje z Jezusom in Marijo v terpljenju, žalosti in oveseljenju; kesanje upajoče. Največ časa bivam na presv. Kalvariji, in v Božjem grobu; največkrat pa obiskujem vert Getzemani in verh oljske gore; svetišča bičanja, kronanja s ternjem in „Ecce Homo“; cerkev sv. Ane in pod njo svetišče brez madeža izvirnega greha spočete D. Marije. Presv. križevu pot našega Gospoda Jezusa Kristusa obiščem vsaki dan. Tudi druga svetišča in znamenite kraje jeruzalemske sem obiskal po jedenkrat, nekatere po dvakrat, te dni bom pa še vse ponovil. Šel sem v Betlehem, cesta tje je lepa, omnibusi vedno derčijo sem in tje, jaz šel sem peš. Ostal sem v Betlehemu tri dni in tri noči. Velik del noči in polovico dneva, ves čas bivanja tam, sem preživel v presv. podzemeljski štalici in njenih sv. votlinah, na presv. mestu rojstva in jaslic Gospoda včlovečenega Boga, večne Ljubezni; v svetih šuplinah: sv. Jožefa, nedolžnih otročičev, sv. Jeronima in v šuplinah grobov sv. Evzebija, sv. Hjeronima, ss. Pavle in Evstohije. Krasna in velika je nova kat. frančiškanska cerkev sv. Katarine d. in mart. s tremi krasnimi ladijami in velelepimi okni z barvanim steklom. Na oboku srednje ladije je gerb naše avstrijske habsburške cesarske hiše, nad vhodom iz samostana, znotraj, je marmorna plošča s pozlačenimi čerkami, katera pové obiskanje rojstnega kraja Kralja nebeškega od našega svitlega cesarja Frančiška Josipa, in da je daroval in dal to velelepo in veliko cerkev zidati. Obiskal sem pastirsko polje; tako imenovano mlečno votlino. Podzemna šuplina v skalovju je sedaj kat. cerkev, na mestu, kjer je Marija Devica nekaj časa bivala s presv. Detetom Jezusom. Tam je sedaj krasen oltar, na katerem se vsaki dan jedna in tudi več ss. maš opravlja; zgoraj so nova poslopja frančiškanska in velik vert. Na betlehenskem hribu od starega mesteca proti Jeruzalemu je nastalo obširno novo mesto, verhu in ob stranéh hriba, z lepimi hišami, palačami in dobrotnimi napravami in redovnimi vstavi. Koncu in na verhu hriba proti severo-zahodu stavijo obširno poslopje francoske usmiljene sestre, obzidje gore je gotovo, temeljni zidovi so pa tu in tam iz zemlje. Mnogo se tukaj zida in sčasoma bode Betlehem lepo in veliko mesto.

(Dalje nastl.)

Ponarejene jedila in pijače.

Tudi v Ameriki brezvestni ljudje s ponarejenimi jedili in pijačami ljudi morijo. „Wanderer“ pravi po naznanilu teržnega komisarja, da je ni kmalo močnate pečnine, cmarnine, v kateri bi ne bilo galuna. Ker se pa to rabi skoro v vsaki družini in je po zdravniškem pričanju zelo škodljivo za prebavne organe, zato je pač jasno, zakaj toliko ljudi boleha za neprebavljivostjo ter dispepsijo želodca. 52 odstotkov preiskovanih kisovih (jéshovih) tekočin je bilo pokazanih po izreku zdravnika Ebermanna. Od treh verst masla je bila ena ponarejena s pavolnatim oljem. Preiskovana vina „brandi“, „portvino“ in „claret“ so bila ponarejena.

Poročevalec se nadja, da se bodo preiskovanja nadaljevala in da bližnje postavodajstvo bode po-

iskalo zdravila zoper to hudobijo, kajti dozdej skoraj ni prešteti in premeriti, koliko ljudi in kako si s ponarejenimi pijačami in jedili zdravje pokoplje!

Tako se godí v Ameriki; v Evropi pa, kakor večkrat tožijo, nič bolje ne, ali pa še hujshe! Ako bi se tista ponarejena vina, bérse in razne paludre izliale v Savo, Dravo in Donovo, bile bi pač še bolj hude povodnji. Posebno veliko škodo delajo mišičarji, kateri moko kazijo, ker ob tem živí večina človeštva...

Zdaj pa še nekaj prav važnega.

Kolikor imenitniši je duh memo telesa, toliko večja je škoda, ako se kvári in kazí duhovna hrana. Ta skažena hrana se daje v časnikih, v knjigah in brošurah, po kazališčih, zborih, igrah, v pogovorih itd. Škoda je neznanska, ki se s tem godí; zato pa tudi pregreha brez vse mére večja. Gorjé človeku, kateri se udá takim duševnim mišičarjem — njegovo duhovno in dušno zdravje je pokopano!

Videl sem o času svojega šolanja večkrat, kako so po Kupi (Kulpi) reki plavale manjše, večje in tudi prav velike ribe. Bile so „otrovane.“ Plavale so pri verhu vode, znak ležé, v veliki množini, kviško se lučaje, zaganjaje se sem ter tje, ali pa so bile nekatere tudi čisto omótične, ne vedé, kaj se z njimi godí... Taki je tudi človek, ki se napije duhovnega otrova, zaganja se sem ter tje, tava v dušni slepoti in slepi tudi druge, brez pomislika, kaj da hudega dela. Greh, odpad, razkolstvo, brezvértstvo — to je njemu vse dobro: samo čednost, prava vera, katoliški vernik, že celo duhoven — to mu je zoperno; tako oslepi, da samega sebe ceni za vidca, pravoverne poštene ljudi pa za slepce!

Varite se strupa instrupivcev, trova in trovavcev, mišice in mišičarjev!

„Venenum aspidum sub labiis eorum.“

Razgled po svetu.

Laško. Crispi zdaj sili na to, da bi se v laških temeljnih deržavnih postavah čisto izpustil I. članek, ki se glasí: „Katoliška, apostoljska in rimska vera je edina vera deržavna, druga verstva se le terpé“... Ali je še kak parkelj bolj rogat, kakor ta obsedenec!

Rim. Vodja vatikanske zvezdarne, P. Denza S. J., je izvoljen med družnike mednarodnega odbora, kteremu je izročeno delo za zgotovljenje nébesne karte, nébesovida. —

Desetega t. m. je bil slovesno med blažene prištet lazariški mašnik Jan. Gabriel Perboyre, ki je v Kini bil usmerten za sv. vero. Pri slovesnosti je bilo več kardinalov in družih dostojnikov, med njimi Mr. Bonetti, apost. delegat v Carigradu, in škofa iz Agen-a in Verdun-a. —

V Sikstinki je bila 7. nov. pričo papeža mertvaška božja služba za r. portugalskega kralja. Mr. Nocela je v žalnem govoru našteval zasluge umerlega kralja za sv. vero. Ob koncu so sv. Oče opravili absolucijo.

Francosko. (Sovraštvo omike.) Okrajnik v „sévernem okraju“ je zaterl trapiški samostan Hasebrouk in pregnal vse inozemske redovne brate, med njimi 23 belgijancev, 10 holandežev, 2 nemca. —

Trapisti, kakor je znano, zelo oestro živé, puste kraje obdelujejo, in pod milim nebom ne iščejo družega razun sreče svojega bližnjega; in vendar jih novodobni človekožirci ne morejo terpeti.

Tirolsko. V Tirolskem deželnem zboru je poslanec pl. Zallinger izročil ta-le predlog: „Slavni deželni zbor naj sklene: Vis. c. in kr. vlada je prošena vravnati, da se spolnujejo postavodajne in administrativne naredbe za nedeljski in prazniški pokoj in za pospeševanje posvečevanja teh dni.“ — Ta predlog ina podpise prečast. kneza nadškofa solnograškega, škofa briksenški in trienški nista bila pričujoča (pri konferenci sta bila na Dunaju), podpiran je od desnice (ali levica tega ne potrebuje?), in tudi od laških Tirolcev.

Virtemberg. (Napad na prestolonaslednika in strupeni jeziki.) Dvajstega oktobra, ko se je virtemberški prestolonaslednik peljal v luteransko cerkev, je strojar Evg. Müller nanj ustrelil. Princ ni bil zadet; napadnika je straža prijela. Morivec je na prvo rekel, da je hotel prestolonaslednika umoriti, da bi kak katoličan postal prestolonaslednik, potlej pa je menda priznal, da je rudečkar (anarhist), in da je dobil nalogo prestolonaslednika umoriti. Ni bilo brez tacih, ki so ta napad porabili za hujskanje proti katoličanom, ker je tolovaj izustil zahtevanje po katoliškem prestolonasledniku, akoravno se je sam izdal za rudečkarja. Skazalo pa se je poslednjič, da je napadnik sam protestant, in sicer bližnji sorodnik protestanskega garnizonskega pridigarja Müllerja. Gadji jeziki so umolknili. — Da so protestantje zoper katoličane, temu se ni odveč čuditi, ker je znano, kako strupeno je Luter zoper nje udrihal; bolj čudno je, ako je katolišk civilist zoper svojega lastnega duhovnega pastirja in celo še njegove pravice podkopa; in še bolj čudno, ako lastni farani z rogoviležem potegnejo! Dandanes „antikrist“ prav pogosto stanuje v katoliško-kerščenih sercih.

Prusija. Strahota je, kako se Prusija ter Nemčija leto na leto huje oborožuje. Letos nemški državni zbor za vojne zadeve zahteva 159 milijonov mark več memo družih lét, — letos namreč že 244 milijonov, ko je bilo vlani še 84 $\frac{1}{4}$ milijona. Se vé, da po tem tudi rastejo davki, in druge dežele pravijo: mi tudi ne smemo zadi ostati, in kako je neznanško natezanje od naj večje države do najmanjši deželice! — To pa je v zvezi tudi s silovitim vplivom, ki ga Bismark na vse kriplje razširja ne le na vzhod, kakor je „Slovenec“ une dni pojasnoval, ampak tudi v velikansko Afriko. Oboroževanje, pošiljanje vojne, diplomatska natezanja kažejo, kakor bi Bismark hotel biti kak Aleksander Véliki ali Napoleon! Ne škodvalo pa bi morebiti v prid Nemčije, — ako bi mož pomislil, kako malo časa je takim velikanom njihova zvezda sijala! Posebno hitro je luč ugasnila kerščanskim velikanom, kadar so se lotili sv. Cerkve in duhovstva. Oba Napoleona sta to skusila. Tudi Bismark si ima v tem marsikaj očitati. Kako so po francoski vojski Prusi delali s katoliškimi duhovni, je dobro znano. Posebno huda je na Nemškem tista postava, ki tiče izgnanje duhovnov — hujski kakor postava zoper rudečkarje in socialiste! Leta 1884 e toraj centrum v Nemškem državnem zboru hotel o postavo omečiti. To je bilo v državnem zboru že sklenjeno; toda Bismark tega ni dopustil! Središče

je tudi letos ta predlog stavilo; videlo se bo, če se je železni mož tudi v tem že kaj omečil?

Rus je bolj političen. Tudi v naj večih stiskah papeža, ko ga tarejo skoro vse katoliške (reci bolje: framasonske) vlade, sévni velikan spozná vse-svetno moč katoliške Cerkve in njenega poglavarja, ter dela, saj na videz, pogodbo z rimskim Stolum v prid svojih podložnih katoličanov.

Oziroma nemškega prizadevanja v Afriki piše eden misijonarjev iz Zanzibara 13. avg. 1889 in pravi med drugim. Česar se najbolj bojim in je tudi težnja sedanjega rogovilstva, je to: v slabo razumljenem patrijotizmu hočejo prenašlo dalje iti; videti bi se jim hotlo že prvi dan povsod plapolati nemško bandero tako, kakor na Nemškem samem. Poveljnik Wissman Bismarku poročila piše in naznanja, kako vasi sovražnikov razdira, obeša tergovce s sužnji itd. Če se bo s tem pravi namen dosegel, je vprašanje?

Pri zbuženem narodnem duhu utegne Prus kaj tacega skusiti tudi pri svojem kulturonusu na Jug, še tudi je zdaj s tolikim preslavljanjem sprejeman od grekov in od turčina samega. Orožna sila se pa tudi skerha, največkrat gre v grob s svojimi kovačem!

Anglija se nekako obrača k Vatikanu. Anglija brez dvoma zdaj potrebuje papeževe naklonjenosti, ker zadeva v nasprotje s svojimi koristmi proti Nemčiji v Afriki. Poslala je poslanca Simmonsa k S. Stolu s ponudbo, da vsi prepiri v cerkvenih zadevah naj se razišodijo pred stolom škofovske sodnije na Malti, kakor je bilo ob času mojstrov maltéškega reda; to je ponudba Anglije. Za to angleško naklonjenost pa da naj S. Stol imenuje maltéškega katoliškega škofa za metropolita in primas-a vsih misijonov in vikarijatov, ki so že ali se bodo še vstanovili po angleških posestvih v Afriki. Anglija dobro čuti, da le papežev vpliv je zmožen vterjevati podložnost novih vernikov v Afriki do angleške kraljice.

Kakor Anglija tako tudi Rusija, čuti kako je važna naklonjenost sv. rimskega Stola; zato vedno kaj obravnava z Rimom, ne pa da bi postala odkritoserčna prijateljica katoliških koristi. Zdaj zopet pišejo, da je pogodba Rusije z Rimom le načelno doveršena, pa ne še podpisana in pa da zadeva le samo obstavljenje izpraznjenih škofij v Rusiji; obravnava vsih družih vprašanj pa da je le še spet odložena. Medved je samopriden „polikus“, kakor njegovi pajdaši.

Amerika je 10. 12. in 13. nov. obhajala stoletnico odkar se je bila v zveznih državah vstanovila katoliška cerkvena vlada (hierarhija). Kardinal Gibbons v Baltimoru je razglasil za to priliko znamenit pastirski list, v katerem je pojasnil imenitni pomen te slovesnosti. Leta 1789 6. nov. je sv. Oče Pij VI. proglasil bullo, po kateri je vstanovil hierarhijo v zveznih državah in preč. g. Jan. Carrola postavil prvega škofa v Baltimoru; bil je škof za vse zvezne države.

Ko je bil Carrol 15. avg. 1790 posvečen v Londonu od ondotnega apost. vikarija Walmesleya, so vse zedinjene države imele samo 4 milijone prebivavcev, s sužnjimi vred, med temi 40.000 katoličanov, malo število pa serčnih 30 mašnikov, veči del oo. jezuitov. V celi deželi nobene dobrotne naprave, nobenega azila, tudi cerkvá pravih ne, k večemu kaka priprosta kapela; kolegija v Georg-townu je bila edina katoliška šolska naprava.

Sedaj je onodod 13 nadškofov in 71 škofov, 8000 duhovnev, 10,000 cerkvá, 27 duhovskih semenišč, 650 kolegij in akademij za višji poduk in 3100 duhovnij (fará), 250 hospitalov in ubožnic, katoličanov blizo kakih 10,000.000.

V nedeljo, 10. novembra, je bila o tej slovesnosti ob 11ih pontifikalna maša in zvečer ob 7 $\frac{1}{2}$ pontifikalne večernice; v ponedeljek kongres (zborovanje), prva seja od 10ih do 1 popoldne, druga od 3ih do 4 $\frac{1}{2}$ ih; zvečer, sprejemanje prelato v govori od 7 $\frac{1}{2}$ do pozno zvečer. Zvečer tudi razsvitljava. V torek shod kongresa katoličanov, tretja in četrta seja, zvečer bakljada. V sredo blagoslovljenje katoliške univerze po kardinalu Gibbons-u. Zvečer pričetje univerznega tečaja.

II Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovrašstva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Neka družina se priporoča v bratovsko molitev k Jezusu Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu Padovanskemu za vsakdanji potrební zaslúžek. Če bomo uslišani, se bomo očitno zahvalili po Danici. — Hči priporočuje mater v molitev, da bi tudi ona v katoliško Cerkev pristopila, — enako tudi 3 sestre in brata. — Dijak, ki se je do prve konference v šoli zane-maril, priporočen od sorodnikov za popoljšanje. — Dve reví za pomoč v dušnih potrebah priporočeni N. lj. G., sv. Avguštínu, sv. Jožefu in sv. Antonu. — Ubog deček, ko bode prišel v nevarnost z dušo in s telesom.

Zahvale.

Duhoven, ki je bil v bolezni in v velikih težavah, za-tekkel se je k Mariji in obljubil med drugim, da uslišanje sporoči v „Zgodnji Danici,“ spolnuje to veselo dolžnost danes s ponižno zahvalo Bogu, Materi Božji in sv. Jožefu. K.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. V god presvitle cesarice Elizabete so se javne in privatne šole vdeležile sv. maše.

Preč. g. kanonik, dekan, župnik Friderik Križnar je zelo nevarno zbolel.

Otroška bolnišnica, Elizabetišče, je bila v cesaričin god slovesno blagoslovljena po mil. g. stoljnem proštu dr. Leon. Klofutarju, v pričo deželnega predsednika bar. Vinklerja, njegove preblagorod. soproge gospé Vinklerjeve, mestnega župana in družih dostojanstvenikov.

V ljubljanskem uršulinskem samostanu so v čertek, 21. t. m., slovesne obljube naredile naslednje gospodičine: S. Neža Gula, S. Jakobina Gula, in S. gospodičina Kovče.

Theologisch-praktische Quartal-Schrift, Linz, IV. Heft 1889, 42 Jahrgang. To bogoslovsko delo je polno podučnih in praktičnih obravnav in spisov. Celi letnik

stane 3 gld. 50 kr. 1. sošitek izide 1. januarja, drugi zredoma (15. apr., 15. jul. in 15. okt.). Vrednik Jos. Schwarz, Professor der Postoral-Theologie u. s. w. Delo je res posebnega priporočevanja vredno.

Intronizovanje Mariborskega knezoškofa dr. Mih. Napotnika se je 17. t. m. godilo z vso slovesnostjo po navadnem cerkvenem obredniku. Po vmeščenji, kakor se „Slovenec“ piše, so novi škof s prižnice imeli priserčen govor do svojih vernikov. Nazoči gg. duhovni in predstojniki vsih oblastnij so bili povabljeni k obedu od milg. škofa, kteremu Bog daj vso potrebno pomoč v novem stanu!

Skerb za učence? Koliko da se liberalci brigajo za kerščanski poduk mladine imamo neverjeten izgled iz goriškega deželnega zbora „Slovenec“ 13. to-le piše; Poslanec dr. Gregorčič je zagovarjal predlog, da naj se na deželni kmetijski šoli uči kerščanski nauk in svetoval je, naj se predlog zroči pravnemu odseku. Za ta predlog so vstali vsi slovenski poslanci, obsedeli pa vsi italijanski poslanci, ter predlog ni bil sprejet! Ali ni to duh Crispijeve vére?

Iz Amerike, kakor poroča neko pismo, ima v kratkem dospeti prečast. misijonar A. Plut, ako že ni, odrinil je od tam nekako okoli 20. okt. — O Božiču, kakor je upati, g. Košmerl, ki je bil eden naših, prejme subdijakonat. Bog daj svoj blagoslov!

Iz Amerike je ta novica, da so frajmavrarji prekucnili edino monarhijo amerikansko, namreč brazilijsko cesarstvo. Cesar Dom Pedro II je na potu v Evropo. Izneverilo se je po večem vojaštvo (zunaj mornarstva), ter prisego prelomilo, in ravno general Da Fonseca je postal predsednik nove vlade. Vladarji iz tega lahko vidijo, kako potrebna je vera tudi pri vojaščini, in kako kužljivo za vojno je prostomišljajstvo, zoper cerkveni dvoboj in enake razuzdanosti. Framasonski poslednji namen, kakor je znano, je ta: prekucniti prestole in oltarje. Lucifer pa, ko je rogovilil zoper Boga je poslednjič sám naj globokejše v pekel se pogreznil!

Iz St. Pavla v Ameriki piše preč. g. misijonar J. Trobec nekemu znancu med drugim to-le: Tukaj zdaj duhovni skupaj spravljajo darilo za tri nove škofe, ki bodo prav revne škofije dobili. Se vé, za to moram zopet naj manj 50 dolarjev dati, ker drugi še po veliko več dajó. Časi tukaj so slabi, ker kmet nič ne dobí za svoje pridelke. Tu so takrat slabi časi, kadar imajo ljudje preveč, ker morajo vse dober kup prodajati. Jaz sem tukaj vse na nov začel. Svet sam nas je stal 21.200 gld., poslopje pa dvakrat toliko ali čez 40 tisuč, in vendar imamo samo šolo, nič družega ne. Zgornje nadstropje pa za cerkev rabimo, dokler cerkve nove nimamo. V šoli imamo 42 otrok in gotovo bi jih pet sto bilo, ko bi več prostora imeli. Dolga imamo čez glavo. G. Plut je zdaj na poti proti Laškemu. Peljal se bo naravnost v Neapel, od tam pa v Rim. Bolehen je. Z Bogom!

Podražanom se je spolnila želja, ter postane Podraga samostalna fara z vsimi župnijskimi pravici. Tako pa tudi Goče, Planina, Šturje, Št. Vid, Černi verh, oziroma tudi Lozice. Za Col, Podkraj, Vrabče in Budanj se bode pozneje odločilo. To je dovolilo ministerstvo z odlokom 18. novembra 1889.